

תורתך שאלתי

אחת, שאלתי
למדתי בעניתי ונהנית

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר 'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גיליון פרשיות בהר בחוקותי תשפ"ג

כְּשָׂכִיר פְּתוּשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ (כה, מ)

מה ההבדל בין שכיר לבין תושב?

חזקוני: "שניהם שכירים, אלא ש'שכיר' הוא שכיר יום, ו'תושב' הוא שכיר שנה, וכשם ששכיר יום אי אתה יכול לשעבדו עבודה קשה בעיניו, שהרי יחזור בו מיד, דפועל חוזר בו אפילו בחצי היום, כך תושב לא תעבוד בו עבודת פרך ולא יהא חלוק בינו ובין השכיר".

לֹא תִרְדֶּה בּוֹ בַּפֶּרֶךְ וְיִרְאֶתָּה מֵאֲלֹהֶיךָ (כה, מג)

רש"י: אל תאמר לו החם לי את הכוס הזה ואינך צריך, עדור לי תחת הגפן עד שאבוא...

מדוע נאסר לצוות לעשות עבודות שלא לצורך, אם העבד אינו יודע מכך?

רבי חיים שמואלביץ: עבודת פרך נאסרה בעבד עברי, משום שיש בכך זלזול בכבוד העבד העברי.

יש פסול שהאדון מסתכל על העבד כבזוי ומושפל, במקום לכבד אותו ולהחשיבו. התורה אסרה על האדון, שיודע שאינו צריך לעבודה זו, לזלזל בעבדו גם בלבו פנימה, משום שהאדון חייב לכבד את עבדו העברי ולהחשיבו גם בתוככי לבו.

אֵת סְפִיחַ קִצְיֹרֶךְ לֹא תִקְצוֹר וְאֶת עֵנְבֵי נִזְיֹרֶךְ לֹא תִבְצֹר (כה, ה)

לאחר שנכתב 'וישבתם לבטח בארצכם', מדוע יש צורך בברכה נוספת על השלום?

אור החיים: הברכה הראשונה 'וישבתם לבטח בארצכם' היא רק על השלום מ'בחוץ', מהמדינות מבחוץ, שלא יקומו עלינו למלחמה נגדנו. עדיין צריך ברכה שיהיה שלום מ'בפנים', שלא יהיה פירוד לבבות בעם ישראל בין איש לרעהו, ועל כך באה הברכה הנוספת, 'ונתתי שלום בארץ', שיטע ה' בעם ישראל שלום ורעות בין איש לאיש.

וַיִּדְבֹר ה' אֶל מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי... וְשָׁבְתָה

הָאָרֶץ שִׁבְתָּ לָהּ (כה, א-ב)

מה ענין שמיטה אצל הר סיני?

החיד"א: עיקר טעם מצות השמיטה, לחזק ולהשריש האמונה והבטחון בה', שהכל ממנו יתברך. כשישבות מעבודת האדמה, יווכח האדם לדעת שלא כוחותיו ועמלו מצמיחים לו את פרי הארץ ואז ישליך יהבו אל ה' ויהיו עיניו נשואות אליו תמיד, שיספק לו די מחסורו. השמיטה והתורה, הן סיבה ותוצאה. ע"י מצות שמיטה יבואו לידי אמונה ובטחון ויגבירו את לימוד התורה ומצוותיה.

כִּי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ... וְשָׁבְתָה הָאָרֶץ שִׁבְתָּ לָהּ (כה, ב)

מדוע ציוותה התורה על השמיטה?

בכור שור: "מאי טעמא דשביעית? זרעו שש ושבתו שביעית כדי שתדעו שהארץ שלי היא, וכן הוא אומר: 'כי לי הארץ'".

רבינו בחיי: "שתהיה הארץ בטלה מכל מלאכת אדם בשנה השביעית, ולא ישתדל כלל בעבודת הקרקע לא בחרישה ולא בזריעה".

מה ביאור המילה 'נזיורך'?

בכור שור: כשם שהתבואה הבאה מן גרגרים הנושרים בלא חרישה וזריעה קרויים 'ספחים', הענבים הבאים בכרמים בלא זימור ובלא תיקון קרויים 'נזירים'. ועל שם שהבעלים נפרשים מהם ומניחים אותם קורא אותם 'נזירים'.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

וַיִּשְׁבְּתֶם לְבַטַח בְּאַרְצְכֶם (כו, ה)

תורת כהנים בחוקותי א, א: "בארצכם אתם יושבים לבטח, ואי אתם יושבים לבטח חוצה לה". בתקופות של מתח ודאגה מהסכנות שבא"י, היו שטענו שבחז"ל בטוח יותר. בחז"ל רואים להיפך. רק בארץ ישראל יש אפשרות של שלווה, אם בחוקותי תלכו', ולא בחז"ל. לא ניתן לומר ששם בטוח יותר.

וְנִתְתִי שְׁלוֹם בְּאַרְץ... וַיִּרְדְּפֶתֶם אֶת אֲיֵיכֶם וְנָפְלוּ לַפְּנֵיכֶם לְחָרֵב (כו, ו)

הסדר צריך להיות שונה, יש להקדים 'וְנָפְלוּ לַפְּנֵיכֶם לְחָרֵב' ל'וְנִתְתִי שְׁלוֹם'?

ביאור הדברים: 'וְנִתְתִי שְׁלוֹם בְּאַרְץ', מתי? כשישירור שלום בארץ – **ביניכם לבין עצמכם**, וריב לא יפריד בין אחים ומדנים לא יפלגו מחנות, אז: 'וְנָפְלוּ לַפְּנֵיכֶם לְחָרֵב'.

וְקִדְשֶׁתֶם אֶת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה (כה, י)

מה המיוחד בשנת החמישים?

חזקוני: "כמו שמצינו בלויים מבן חמישים שנה ישוב מצבא העבודה, ולא יעבוד עוד".

וְהִתְוֹדוּ אֶת עֲוֹנֵם וְאֶת עֲוֹן אֲבֹתֶם (כו, מ)

מדוע כתוב (בפסוק הבא), לאחר הוידוי 'אף אני אלך עמם בקרי'?

כלי יקר: "לפי שלא יתלו בעוונם לבד, כי יאמרו שאינן מספיקין להביא עליהם כל המכות הללו ויתלו גם בעוון אבותם. על כן נאמר 'אף אני אלך עמם בקרי...' ואז ירצו בעוונם ויתלו בעוון עצמם".

אִישׁ כִּי יִפְלֵא נֶדֶר בְּעֶרְכָּךְ נִפְשֶׁת לֵה' (כו, ב)

מדוע פרשת ערכין נכתבה לאחר הקללות והתוכחה?

רבי מאיר שפירא מלובלין: כשיהודי קורא את הפרשת התוכחה, הוא עלול להיתפס לחלישות הדעת ולייאוש ולחשוב בליבו שאין הוא שווה מאומה. התורה סמכה את פרשת ערכין, כדי לעודדו ולהוכיח לו, שיהודי בכל מצב ובכל דרגה, אם רק עבר את החודש הראשון לחייו תמיד יש לו שווי וערך.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

עם 'תורתך שאלתי' אין יותר שאלות

- במהלך קריאת התורה עולות לך שאלות שונות על הפרשה?
- שואף להעשיר את השיח התורני סביב שולחן השבת?
- מעוניין להכין שיעורים על פרשיות התורה בקלות וביעילות?

מה השאלה...

ספרי 'תורתך שאלתי' מכילים אלפי שאלות לפי סדר פסוקי התורה. על כל שאלה מובאות בקצרה, בתמציתיות ובבהירות מרבית התשובות והפירושים שנכתבו על ידי מפרשי התורה, החל ממדרשי חז"ל, ראשונים, אחרונים ועד גדולי ימינו.

- ✓ פריצת דרך בלימוד פרשת השבוע.
- ✓ מעשיר ומרומם את שולחן השבת.
- ✓ אינדקס יעיל ונוח למפרשי התורה.
- ✓ אפקטיבי להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים.

פתאום כולם שו"תפים בשולחן השבת!

הופיע כרך חדש! שמות א'

'תורתך שאלתי': הסדרה שתעשיר ותרומם את שולחן השבת שלכם! לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות

מאת המחבר:

הרב חגי ולוסקי
מורה / מניח שיעור / מרצה
כלי הנזיר שלך להכנת שיעורים, דרשות ומאמרים! פריצת דרך בלימוד פרשיות התורה!

הזמינו עכשיו והמשלוח בדרך אליכם!
היבטוס לאתר: shaalti.co.il
במייל: office@shaalti.co.il
בוואטסאפ: 052-9453811
בטלפון: 058-3213811

עוד סדרה ממכנימה מבית: **אחת, שאלתי** לסדרתו נענייה ונחיתה

